

Prison or Refuge: Rethinking the Exile from Eden

Yael Jaffe - yaelsjaffe@gmail.com

1. The City of Refuge (Ir Miklat)

<p>Shemot 21</p> <p>(12) If one strikes another and they die, they shall be put to death.</p> <p>(13) If one did so but not by design - God forced their hand - I will assign you a place to which he can flee.</p>	<p>שמות כא</p> <p>(יב) מִכָּה אִישׁ וְמַת מוֹת יוֹמָת: (יג) וְאֲשֶׁר לֹא צָדָה וְהָאֱלֹהִים אָנָּה לְיָדוֹ וְשִׁמְתִי לָךְ מְקוֹם אֲשֶׁר יָנוּס שָׁמָּה:</p>
<p>Bamidbar 35</p> <p>(10) ...When you cross the Jordan into the land of Canaan, (11) You shall provide yourselves with places to serve you as cities of refuge, to which a killer may flee - one who has slain a person unintentionally. (12) The cities shall serve you as a refuge from the avenger so that the killer may not die unless he has stood trial before the assembly... (25) The assembly shall protect the killer from the blood-avenger, and the assembly shall restore him to the city of refuge to which he fled, and there he shall remain until the death of the high priest who was anointed with the sacred oil.</p>	<p>במדבר לה</p> <p>(י) ...כִּי אַתֶּם עֹבְרִים אֶת הַיַּרְדֵּן אֶרְצָה כְּנָעַן: (יא) וְהִקְרִיתֶם לָכֶם עָרִים עָרֵי מִקְלָט תִּהְיֶינָה לָכֶם וְנָס שָׁמָּה רֹצֵחַ מִכָּה נֶפֶשׁ בְּשִׁגְגָה: (יב) וְהָיוּ לָכֶם הָעָרִים לְמִקְלָט מִגֹּאֵל וְלֹא יָמוּת הָרֹצֵחַ עַד עֲמֻדוֹ לִפְנֵי הָעֵדָה לְמִשְׁפָּט... (כה) וְהִצִּילוּ הָעֵדָה אֶת־הָרֹצֵחַ מִיַּד גֹּאֵל הַדָּם וְהִשִּׁיבוּ אֹתוֹ הָעֵדָה אֶל־עִיר מִקְלָטוֹ אֲשֶׁר־נָס שָׁמָּה וְיָשֵׁב בָּהּ עַד־מוֹת הַכֹּהֵן הַגָּדֹל אֲשֶׁר־מָשַׁח אֹתוֹ בְּשֶׁמֶן הַקֹּדֶשׁ:</p>
<p>Devarim 19</p> <p>(3) You shall prepare the road, and divide into three parts the territory of the country that Hashem your God has allotted to you, so that any killer may have a place to flee to... (6) Otherwise, the blood-avenger, pursuing the killer in hot anger, may overtake him, since the distance is great, and strike him down...</p>	<p>דברים יט</p> <p>(ג) תַּכְּוִן לָךְ הַדֶּרֶךְ וְשַׁלְשֶׁת אֶת גְּבוּל אֶרְצְךָ אֲשֶׁר יִנְחִילְךָ ה' אֱלֹהֶיךָ וְהָיָה לְנוֹס שָׁמָּה כָּל רֹצֵחַ... (ו) פֶּן יִרְדֹּף גֹּאֵל הַדָּם אַחֲרֵי הָרֹצֵחַ כִּי יַחַם לִבּוֹ וְהִשִּׁיגוֹ כִּי יִרְבֶּה הַדֶּרֶךְ וְהִכְהוּ נֶפֶשׁ... ...נֶפֶשׁ...</p>

2. Prison or Refuge?

<p>Mishnah Makkot 2:6</p>	<p>משנה מכות ב:ו</p>
<p>...The mothers of High Priests would provide [the residents of the cities of refuge] with sustenance and garments, so that they would not pray that their sons would die.</p>	<p>...אמותיהו של כהנים מספקות להו מקיזה וכסות, כדי שלא יתפללו על בניהם שימותו.</p>
<p>Makkot 10a</p>	<p>מכות י.</p>
<p>Rabbi Simlai taught: Why is it written, “<i>Then Moshe separated three cities beyond the Jordan, to the east of the sun</i>” (Dev. 4:41)? Hashem said to Moshe, “Shine the sun for killers.” Some say [that Hashem said], “You have shined the sun for killers.”</p>	<p>דרש רבי שמלאי: מאי דכתיב, "אז יבדיל משה שלש ערים בעבר הירדן מזרחה שמש" (דברים ד:מא)? אמר לו הקב"ה למשה, הזרח שמש לרוצחים! איכא דאמרי: א"ל הזרחת שמש לרוצחים!</p>

3. East of Eden as an Ir Miklat

<p>Midrash Tanchuma, Masei 11:1</p>	<p>מדרש תנחומא, מסעי יא:א</p>
<p>“Hashem spoke to Moshe, saying: Speak to Bnei Yisrael and say to them: When you cross the Jordan into the land of Canaan, you shall provide yourselves with cities...”</p> <p>This is connected to that which is written: “<i>Hashem is good and upright/straightforward; therefore Hashem shows sinners the way</i>” (Ps. 25:8); “<i>Be mindful of your mercies, Hashem, and your kindnesses, for they are eternal</i>” (Ps 25:6).</p> <p>David said, “Master of the world, were it not for your mercy, which preceded Adam, the first human, he would not have survived! You said to him: “<i>For on the day that you eat from it, you shall surely die</i>” (Gen. 2:17). But you did not do so! Instead, you removed him from the Garden of Eden, and he lived 930 years, and only then did he die. And what exactly did you do to him? You drove him out from the Garden of Eden, as it says: “<i>Hashem drove out Adam</i>” (Gen. 3:24).</p>	<p>וידבר ה' וגו', דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם כי אתם עוברים את הירדן ארצה כנעו, והקיתם לכם ערים...</p> <p>זה שאמר הכתוב: "טוב וישר ה' על כן יורה חטאים בדרך" (תהלים כה:ח), "זכר רחמיך ה' וחסדיך כי מעולם המה" (שם כה:ו).</p> <p>אמר דוד: רבונו של עולם, אלולי רחמיך שקדמו לאדם הראשון, לא היה לו עמידה! שאמרת ליה, "כי ביום אכלך ממנו מות תמות" (בראשית ב:יח). ולא עשית לו כן! אלא הוצאת אותו מגן עדן, וחסיה תשע מאות ושלשים שנה, ואחר כך מת! ומה עשית לו? גרשת אותו מגן עדן, שנאמר: "ויגרש את האדם" (בראשית ג:כד).</p>

And why was he driven out? Because he brought death/mortality to future generations. **And he deserved to die immediately, but you had mercy on him and instead sent him away. It is just like one who kills his fellow by accident, who is exiled from his home and must live in the cities of refuge.** And that is why it says: “Be mindful of Your mercies, Hashem, and of your kindnesses, for they are eternal” (Ps. 25:6).

When Moshe arose, Hashem said to them, “You shall provide yourselves with cities [of refuge].” Moshe said, “Master of the world, when someone takes a life by mistake, in the south or in the north, how will he know where the cities of refuge are, to which he should flee?”

Hashem said to him, “You yourself shall prepare the road” (Deut. 19:3) - you yourself shall make the roads straight, so that they will not get lost such that a blood avenger might find them and kill them, when “He did not incur the death penalty” (Deut. 19:6).

Moshe said to Hashem, “How?” Hashem said to him, “Set up road markers directing them to the cities of refuge, so that he will know how to get there, as it says, ‘You yourself shall prepare the road.’ And on every marker inscribe: ‘Path to the cities of refuge.’”

Thus David said: “Hashem is good and upright/straightforward; therefore He shows sinners the way.”

And if for killers Hashem made a way and a path, for them to escape and be saved, how much the more so in the case of the righteous - “He leads the poor/downtrodden in justice” (Ps. 25:9).

ולמה נתגַרשׁ? על שהביא מיתה על הדורות. והיה צריך למות מיד, אלא שרחמת עליו וגרשתו! כדרך הרוצח חֲבֵרו בשגָגָה, שגולה ממקומו ויושב בערי מקלט. לכן נאמר: “זכר ורחמיך ה' וחסדיך כי מעולם המה” (כה:ו).

כִּינּוּן שְׁעֵמֵד מִשָּׁה, אָמַר לָהֶם הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: “וְהִקְרִיתֶם לָכֶם עָרִים...” אָמַר מֹשֶׁה: רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, זֶה שֶׁהוֹרֵג נֶפֶשׁ בְּשִׁגָגָה בְּדָרוֹם אוּ בַצָּפוֹן, מִנַּיִן יִהְיֶה יוֹדֵעַ הֵיכָן עָרֵי מִקְלָט שִׁיְהֶא בּוֹרֵחַ לָשֵׁם?

אָמַר לוֹ: “תְּכַיֵּן לָךְ הַדֶּרֶךְ” (דְּבָרִים יט:ג) - תְּכַיֵּן לָהֶם אֶת הַדֶּרֶךְ, שֶׁלֹּא יִהְיוּ טוֹעִים וַיִּמָּצֵא אוֹתוֹ הַגּוֹאֵל וַיְהַרְגֵהוּ, “וְלוֹ אֵין מִשְׁפָּט מוֹת” (דְּבָרִים יט:ו).

אָמַר לוֹ, הֵיאָךְ? אָמַר לוֹ, הַעֲמֵד לָהֶם אֵיטְלִיסִיּוֹת מְכֻנּוֹת לְעָרֵי מִקְלָט, שִׁיְהֶא יוֹדֵעַ לִילֵךְ לָשֵׁם, שֶׁנֶּאֱמַר: “תְּכַיֵּן לָךְ הַדֶּרֶךְ.” וּבְכָל אֵיטְלִיס רִשָּׁם לָךְ: הַדֶּרֶךְ לְעָרֵי מִקְלָט.

לְפִיכֵן אָמַר דָּוִד: “טוֹב וַיִּשֶׁר ה' עַל כֵּן יוֹרֵה חַטָּאִים בַּדֶּרֶךְ.”

וְאִם לְרַצְחָנִין עָשָׂה שְׁבִיל וְדֶרֶךְ שִׁיבְרָחוּ וַיִּנָּצְלוּ, לְצַדִּיקִים עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה, “יִדְרֶךְ עַנּוּיִם בְּמִשְׁפָּט” (תהלים כה:ט).

